

Dosarul nr. 2rac-271/19

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud: M. Juganari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, G. Dașchevici, L. Bulgac,)

ÎNCHEIERE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Foremcons”, reprezentată de avocatul Vitalie Enachi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Foremcons” împotriva Primăriei comunei Răzeni, raionul Ialoveni, intervenient accesoriu Fondul pentru Eficiență Energetică cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de către Primăria comunei Răzeni, raionul Ialoveni, s-a casat hotărârea din 03 octombrie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, în partea încasării dobânzii de întârziere și a taxei de stat și în această parte s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care s-a respins pretențiile, în rest s-a menținut hotărârea din 03 octombrie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni,

c o n s t a ț ă:

La 26 septembrie 2017, reclamantul S.R.L „Foremcons” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei com. Răzeni cu privire la încasarea datoriei contractuale rezultate din contractele de antrepriză în mărime de 591 493, 16 lei, încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 38 795, 47 lei, compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 18 908, 65 lei pentru achitarea taxei de stat și 3 000 lei pentru servicii de asistență juridică.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, potrivit contractului de antrepriză privind achiziția prin licitație publică nr. 47L din 02 iunie 2015, înregistrat la Agenția Achiziții Publice cu nr. 1-9518/15 la data de 06 iulie 2015, de către beneficiar - pârâtul Primăria com. Răzeni au fost contractate lucrări de termoizolare a fațadelor cu polistiren expandat de 100 mm și lucrări de termoizolare a planșeului peste subsol cu polistiren a Liceului Teoretic „Ion Pelivan”, satul Răzeni, raionul Ialoveni.

Potrivit Acordului Adițional la contractul de antrepriză nr. 47L din 02 iunie 2015, s-au modificat prevederile pct. 4.1 din contractul menționat, astfel valoarea inițială de 2 174 903, 75 lei s-a majorat cu suma de 649 695, 65 lei, constituind 2 824 599, 40 lei.

În temeiul procesului-verbal de recepție a lucrărilor ACT 1, semnat de ambele părți, valoarea lucrărilor executate de către antreprenor - reclamantul S.R.L. „Foremcons” constituie suma de 541 946, 45 lei, iar potrivit procesului-verbal de recepție a lucrărilor ACT 2, valoarea lucrărilor executate de către antreprenor constituie 1 531 329, 48 lei, fiind emisă la data de 30 noiembrie 2015 factura fiscală nr. FB 8513092.

În temeiul procesului-verbal de recepție a lucrărilor executate ACT 3, semnat de părți, valoarea lucrărilor executate de antreprenor constituie suma de 649 695, 64 lei, fiind emisă la data de 30 noiembrie 2015 factura fiscală nr. FB8513093.

La fel, conform procesului-verbal de recepție a lucrărilor executate ACT 4, valoarea lucrărilor executate de către antreprenor constituie suma de 101 627, 82 lei, fiind emisă la data de 21 martie 2016 factura fiscală nr. FB8958218.

Ulterior, la data de 05 aprilie 2016, a fost semnat procesul-verbal nr. 1 de recepție la terminarea lucrărilor, fără careva rezerve din partea comisiei.

În temeiul actului de verificare a decontărilor reciproce din data de 02 ianuarie 2017, semnat de ambele părți, debitorul datorează antreprenorului, pentru lucrările executate, suma totală de 591 493, 16 lei, contrar prevederilor pct. 4.3 din contract, unde plata facturii finale se va face imediat după verificarea și acceptarea situației de plată definitive de către beneficiar.

A susținut reclamantul că, la multiplele solicitări telefonice, pârâtul nu își îndeplinea obligațiile, motivând prin lipsa mijloacelor bănești, iar obligațiile rezultate din contractul de antrepriză nr. 47L din 02 iunie 2015 au rămas neexecutate.

A invocat reclamantul că, având în vedere că soldul datoriei debitoare nu a fost stins, din partea Primăriei com. Răzeni persistă o neexecutare corespunzătoare a obligațiilor sale contractuale față de S.R.L. „Foremcons” în sumă de 591 493, 16 lei, în adresa acesteia fiind expediată somația de plată din data de 08 februarie 2017, cu aviz de recepție, prin care reclamantul a solicitat achitarea benevolă a obligațiilor scadente în mărime de 591 493, 16 lei, somația fiind recepționată de pârât la data de 09 februarie 2017.

Reclamantul a considerat că au fost epuizate toate mijloacele legale de soluționare a diferendului dat, iar toate termenele posibile oferite pârâtului pentru onorarea obligațiilor rămase au fost epuizate.

A afirmat reclamantul că, potrivit art. 619 Cod civil, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. În relațiile în care nu participă consumatorii dobânda va fi cu 9% peste rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei.

Prin încheierea protocolară a instanței de fond din 31 ianuarie 2018, a fost atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu, Fondul pentru Eficiență Energetică.

După mai multe concretizări, reclamantul a solicitat încasarea din contul Primăriei com. Răzeni a datoriei contractuale rezultate din contractul de antrepriză în mărime de 302590, 03 lei, a dobânzii legale de întârziere conform contractelor

de antrepriză, pentru perioada întârzierii 17 februarie 2017 – 31 mai 2018, în mărime de 125431,1 lei, încasarea cheltuielilor de judecată suportate constituite din 21 582 lei, pentru achitarea taxei de stat, 4 500 lei achitate pentru servicii de asistență juridică și 550 lei cheltuieli pentru transport.

Prin hotărârea din 03 octombrie 2018 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni s-a admis acțiunea înaintată de S.R.L. „Foremcons”, s-a încasat din contul Primăriei com. Răzeni, r. Ialoveni în beneficiul S.R.L. „Foremcons” datoria în mărime de 302590,03 lei, dobânda de întârziere în mărime de 125431,10 lei, cheltuielile de judecată în sumă de 21582,62 lei, constituite din taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, 4500 lei, cheltuieli de asistență juridică și 550 lei, cheltuieli de deplasare.

În motivarea soluției sale, prima instanță a reținut că potrivit actului de verificare a decontărilor reciproce, la data de 27 septembrie 2018, Primăria com. Răzeni avea o datorie față de SRL „Foremcons” în mărime de 302590,03 lei, iar ținând cont că pîrîtul nu a achitat costul lucrărilor în termenele stipulate în contractul de antrepriză, instanța a dispus încasarea din contul Primăriei com. Răzeni în beneficiul SRL „Foremcons” a datoriei în mărime de 302590,03 lei.

Totodată, instanța de fond cu trimitere la prevederile art. 585 și 619 alin. (1) și (2) Cod civil, a reținut că SRL „Foremcons” a calculat pîrîtului dobânzi de întârziere în mărime de 125431,10 lei pentru perioada 17 februarie 2017 – 31 mai 2018, care la fel au fost încasate din contul pârâtului pentru neachitarea în termen a facturilor scadente.

Iar, în temeiul art. 82, 83 alin. (2), 94 alin. (1) și 96 alin. (1) și (1¹) Cod de procedură civilă, instanța a constatat că potrivit ordinului de plată nr. 1491 din 27 decembrie 2017, SRL „Foremcons” a achitat CA „Enachi Vitalie” suma de 4500 lei pentru asistență juridică acordată în baza contractului nr. 023 din 18 iulie 2016, respectiv a dispus încasarea din contul Primăriei com. Răzeni în beneficiul SRL „Foremcons” a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 4500 lei, considerând ca fiind sumă reală, necesară și rezonabilă. La fel, instanța a încasat din contul Primăriei com. Răzeni în beneficiul SRL „Foremcons” taxa de stat în mărime de 21582 lei și suma de 550 lei cu titlu de cheltuieli de deplasare.

Prin decizia din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de către Primăria com. Răzeni, s-a casat hotărârea din 03 octombrie 2018 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni, în partea prin care s-a dispus încasarea de la Primăria com. Răzeni în beneficiul S.R.L. „Foremcons” a dobânzii de întârziere în mărime de 125 431,10 lei și taxei de stat în mărime de 21 582, 62 lei, și în această parte s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care s-a respins capătul de cerere privind încasarea dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii. În rest, s-a menținut hotărârea primei instanțe în partea prin care s-a dispus încasarea datoriei de bază în mărime de 302 590, 03 lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 4 500 lei, precum și cheltuielile de deplasare în sumă de 550 lei.

Instanța de apel a constatat netemeinicia admiterii de către prima instanță a pretenției privind încasarea de la Primăria com. Răzeni în beneficiul SRL „Foremcons” a dobânzii de întârziere în mărime de 124431, 10 lei. În acest sens, instanța a reținut că punerea debitorului în întârziere și respectiv, obligarea

acestui la plata dobânzii de întârziere este condiționată de faptul dacă întârzierea este imputabilă debitorului. La caz, instanța de apel a stabilit că prin pct. 4.2 din contractul de antrepriză nr. 47L din 02 iunie 2015, care este un contract de achiziții prin licitație publică, părțile au convenit că achitățile vor fi efectuate în limitele alocărilor bugetare anuale. Totodată, contractul enunțat a fost încheiat întru realizarea proiectului acordat de Fondul pentru Eficiență Energetică, iar potrivit raportului nr. 1414 din 23 noiembrie 2016, după recepția finală a lucrărilor de termoizolare a instituției de învățământ, Fondul pentru Eficiență Energetică urma să achite 5%, iar diferența rămasă pentru achitare este asumată de către Primăria com. Răzeni. Deci, instanța a conchis că la caz, nu s-a stabilit că Primăriei com. Răzeni i-au fost alocate mijloace financiare în cuantumul necesar pentru achitarea în termen a lucrărilor de termoizolare la Liceul Teoretic „Ion Pelivan” din satul Răzeni, lucrări efectuate de SRL „Foremcons”, respectiv nu este imputabil primăriei efectuarea plăților cu întârziere.

Totodată, instanța de apel a constatat netemeinicia hotărârii primei instanțe privitor la încasarea din contul Primăriei com. Răzeni în beneficiul SRL „Foremcons” a sumei de 21582,62 lei cu titlu de taxă de stat, întemeindu-și soluția în temeiul art. 85 alin. (1) lit. i) Cod de procedură civilă.

În rest, Curtea de Apel Chișinău a constatat temeinicia hotărârii primei instanțe în partea încasării de la Primăria com. Răzeni în beneficiul S.R.L. „Foremcons” a datoriei de bază în mărime de 302 590, 03 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 4 500 lei, precum și cheltuielile de deplasare în sumă de 550 lei.

La 08 mai 2019 S.R.L. „Foremcons”, reprezentată de avocatul Vitalie Enachi, a declarat recurs împotriva deciziei din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului recurentul a indicat că instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 85 alin. (1) lit. i) Cod de procedură civilă, iar în condițiile în care a respins pretenția cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, urma să respingă pretenția privind încasarea taxei de stat, doar în partea respectivă, așa cum prevede art. 94 Cod de procedură civilă, adică proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

În acest context, recurentul a solicitat casarea deciziei din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în partea respingerii capătului de cerere cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii, menținerea hotărârii din 03 octombrie 2018 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni, în partea compensării cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat.

La 05 iunie 2019 Primăria com. Răzeni a depus referință la recursul declarat de către S.R.L. „Foremcons”, prin care a solicitat respingerea prezentei cereri de recurs și menținerea deciziei din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 07 februarie 2019, fiind expediată participanților la proces la 19 februarie 2019 (f.d. 200, 201), însă date care ar confirma recepționarea acesteia de către participanții la proces lipsesc

la materialele dosarului.

Astfel, luând în considerare cele menționate, se apreciază că cererea dedusă judecății a fost declarată în termenul legal de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către S.R.L. „Foremcons”, reprezentată de avocatul Vitalie Enachi nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actului judecătoresc recurat.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (*hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016*).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către S.R.L. „Foremcons”, reprezentată de avocatul Vitalie Enachi ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Foremcons”, reprezentată de avocatul Vitalie Enachi se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Ion Druță